

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»

Начально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та дизайну

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво України

Освітня програма Середня освіта (Образотворче мистецтво)

Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)

Спеціалізація 014.12 Образотворче мистецтво

Галузьзнань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 31 серпня 2018 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результатив навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво України
Викладач (-і)	Сем'яник Оксана Володимирівна
Контактний телефон викладача	(0342) 523429
Е-mail викладача	oksanasemyanik@gmail.com
Формат дисципліни	Денна, заочна
Обсяг дисципліни	90 год., 3 кредитів ECTS
Посилання на сайт Дистанційно гонавчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?
Консультації	Консультації до самостійної роботи проводяться на лекційних, практичних заняттях та дистанційно.
2. Анотація до курсу	
<p>Зміст навчання дисципліни «Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво України» забезпечується освітньою програмою підготовки фахівців IV рівня акредитації, «бакалавр» спеціальністю 014 – Середня освіта (за предметними спеціалізаціями) та передбачає кваліфікацію вчитель образотворчого мистецтва і художньої культури та керівник гуртків (студій) з дизайну образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва</p> <p>Дисципліна «Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво України» у навчальному плані належить до циклу загальної підготовки підготовки, дисципліни вільного вибору студента і має вагомий освітньо-виховний вплив на становлення особистості вчителя образотворчого мистецтва та розвиток його креативних здібностей.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою курсу базова підготовка майбутнього спеціаліста до теоретичного та практичного застосування знань з образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, знайомство з центральними проблемами методології мистецької освіти, її педагогічних умов, сучасного змісту і методів мистецького навчання, розкриття виховного потенціалу кожного виду мистецтва.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - засвоєння теоретичних основ та методології курсу «Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво України»; - забезпечення розуміння основних процесів і закономірностей виникнення і розвитку образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва; - виховування у студентів працьовитості, відповідальності до виконання завдань курсу, дисциплінованості, самостійності. <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основи теорії творчості, мистецтвознавчі засади; - види та загальні принципи творчого процесу; - психологічні аспекти творчості, співвідношення творчості та інтелекту, методи вивчення творчості як інтелектуального процесу; - методи визначення креативності; - психологічні засади програм творчого розвитку та стимулювання творчої активності; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - організовувати та проводити науково-дослідну роботу в галузі мистецтвознавства; - організовувати творчі тренінги з метою активізації творчого процесу для творчих індивідів та груп; - оцінювати та розвивати творчі здібності; - вишукувати і стимулювати творчу активність в певному середовищі. 	

4. Результати навчання (компетентності)

Програмні компетентності:

- Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що потребують інтеграції знань і прийняття рішень у практиці викладання образотворчого мистецтва в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах та у процесі навчання за спеціальністю.
- Складові професійної компетентності
- Комунікативна - здатність письмово й усно спілкуватися (комунікувати) українською - державною мовою; здатність реагувати мовними засобами на повний спектр соціальних і культурних явищ - у навчанні і на практиці; здатність використовувати засоби художньої виразності у сучасному полікультурному просторі.
- Проектувальна - здатність генерувати нові ідеї, вміння диференціювати традиційні та інноваційні способи вирішення завдань та знаходити межі їхнього застосування у навчальному процесі.

Фахові компетентності:

- Здатність до теоретичного освоєння мистецької спадщини, фахової орієнтації у сучасному світовому та українському образотворчому просторі.
- Володіння образотворчою грамотою на рівні, необхідному для сприймання, оцінки та створення художнього образу.
- Здатність до практичної художньої діяльності.
- Здатність до творчої, художньо-педагогічної, організаторської та художньо-естетичної діяльності, спрямованої на духовний і культурний розвиток особистості.
- Здатність застосовувати засоби образотворчого мистецтва в процесі естетичного виховання школярів.

Результати навчання

- Формування інтегральної компетентності-здатність та готовність до вирішення нестандартних проблем та завдань в галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що потребують інтегрованих знань застосування певних теорій і методів відповідної науки
- здатність формувати уявлення про сутність, види та жанри мистецтва, вміння фахово орієнтуватися у сучасному світовому та українському образотворчому просторі, засвоєння системи мистецьких знань, художньо-естетичних понять і категорій, необхідних для викладання образотворчих дисциплін у школі та позашкільних закладах
- володіння образотворчою грамотою на рівні, необхідному для сприймання, оцінки, створення художнього образу та консультування творчих особистостей в процесі освітньо-практичної діяльності
- формування художньої компетентності - здатності реалізувати свій естетичний потенціал (знання, уміння, досвід, особистісні якості) на практиці для успішної художньо-професійної діяльності, усвідомлюючи відповідальність за її результати
- здатність оцінювати історичну та соціокультурну ситуації в Україні та сучасному світі, розширення загального кругозору майбутнього вчителя та підвищення його інтелектуального рівня
- розвиток загальних творчих здібностей; стимулювання образного мислення, формування навичок художньої самоосвіти, виховання естетичного сприйняття дійсності та особистісно-ціннісного ставлення до мистецтва
- виховання світоглядних уявлень і ціннісних художніх орієнтацій, розуміння зв'язків мистецтва з природним і предметним середовищем, життєдіяльністю людини, зокрема сучасними технологіями та засобами масової інформації
- виховання здатності сприймати, інтерпретувати та оцінювати художні твори, висловлювати особистісне ставлення до них, аргументуючи свої думки та оцінки

5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальн а кількість годин		
лекції			20		
Семінарські заняття/ практичні / лабораторні			10		
Самостійна робота			60		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
V	014.12.CO.OM	III	вiбiрковий		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво України як складова духовної культури народу.	лекційне	3,5,20,22	2		згідно з розкладом
Тема 2. Морфологія видів образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва України.	лекційне	3,6,18,22	2		згідно з розкладом
Тема 3. Образотворче та декоративне мистецтво доісторичної епохи та ранньоісторичної епохи.	лекційне	6,10	2		згідно з розкладом
Тема 4. Образотворче та декоративне мистецтво Київської Русі.	лекційне	6,7,11	2		згідно з розкладом
Тема 5. Образотворче та декоративне мистецтво пізнього середньовіччя.	лекційне	6,7,11	2		згідно з розкладом
Тема 6. Образотворче та декоративне мистецтво XVII – XVIII століття.	лекційне	7,8,12	2		згідно з розкладом
Тема 7. Образотворче та декоративне мистецтво XIX століття.	лекційне	8,15,16	2		згідно з розкладом

Тема 8. Народне мистецтво та художні промисли ХХ ст.	лекційне	1,2,4,9,10,14	2		згідно з розкладом
Тема 9. Образотворче та декоративне ХХ – початку ХХІ століття.	лекційне	10,14,16	4		згідно з розкладом
Тема 10. Виконання декоративної композиції на основі зібраного матеріалу по певному періоду розвитку ОМ та ДПМ України	практичне		10	25б.	згідно з розкладом

6. Система оцінювання курсу

Загальна система Оцінювання курсу	<p>Контроль рівня знань студентів щодо засвоєння ними тем з навчальної дисципліни «Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво України» в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання. Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів), здобутих під час проведення аудиторних занять, виконання самостійної роботи, консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажання підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виконання практичних робіт, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо. Максимальний бал за виконання певної практичної роботи або успішної теоретичної відповіді–5 балів:</p> <p>5 б. одержує студент, який старанно підготувався до практичної роботи, виконав усі завдання, чітко та, грамотно описав технологічний процес виконання практичної роботи, вільно володіє матеріалом теми заняття;</p> <p>4 б. одержує студент, який належним чином підготувався до практичної роботи, виконав усі завдання, під час опису технологічного процесу допускає певні неточності;</p> <p>3 б. ставиться студентові, який підготувався до практичної роботи. При</p>
--------------------------------------	---

	виконанні практичних робіт студент виконує роботу за зразком (інструкцією), але з помилками; не може описати технологічний процес виготовлення виробу; 2 б. ставиться студентові, який не підготовлений належним чином до виконання практичної роботи, але виконав певні завдання під час практичної роботи; студент знає умовні технологічні прийоми але не вміє їх розрізнити
Вимоги до письмової роботи	Навчальним планом не передбачена
Семінарські заняття	Навчальним планом не передбачені
Умови допуску до підсумкового контролю	Підсумковий контроль з дисципліни проводиться у формі екзамену. Екзамен - форма підсумкового контролю, яка передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу з усієї дисципліни, здатності творчо використовувати здобуті знання та вміння, формувати власне ставлення до певної проблеми тощо. Зміст екзаменаційних завдань та критерії оцінювання встановлюються кафедрами навчальних структурних підрозділів. Екзамен виставляється за результатами письмової роботи студента та захисту всіх видів робіт, виконаних впродовж усього семестру, передбачених навчальною програмою. Підсумкова кількість балів з дисципліни визначається як сума балів поточного та модульного контролю, а також самостійної роботи студента.

7. Політика курсу

Політика курсу: Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fpnu.edu.ua%2Fwp-content%2Fuploads%2F2019%2F02%2Fcode_of_honor.doc

8. Рекомендо ваналітература

1. Види розпису тканини "Батік": методична розробка для викладачів шкіл естетичного виховання з викладання Предмету за вибором / уклад. Е. М. Любимова. - Х.: Обласний навчально-методичний центр підвищення кваліфікації працівників культосвітніх закладів, 2011. - 44 с.
2. Глушков, С. Общение с детьми на занятиях керамикой: [дополнительное художественное образование: занятия народным промыслом для учащихся начальной школы] // Искусство в школе. - 2013. - № 5. - С. 11-15.
3. Горовенко, В. Дивосвіт декоративно-прикладного мистецтва: [поради з методики викладання та приклади творчих завдань для учнів 5-7 класів] // Мистецтво та освіта. - 2013. - № 2. - С. 48-55.: іл.
4. Горовенко, В. Дивосвіт декоративно-прикладного мистецтва: [розробки творчих завдань на уроках з образотворчого мистецтва] // Мистецтво та освіта. - 2014. - № 1. - С. 23-25.
5. Денисова, Т. В. Терапія творчим самовираженням: [виконання графічних орнаментів на уроках малювання в початкових класах як розумовий тренінг] // Мистецтво в школі (Музика. Образотворче мистецтво. Художня культура). - 2013. - № 7. - С. 32-33.
6. Історія декоративного мистецтва України (у 5 т.) / Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського НАН України/. – К., 2010. – Т. 1. – 680 с.: 252 с. іл.
7. Історія декоративного мистецтва України : у 5 т. / ІМФЕ ім. М.Т.Рильського НАН України

- ; голов. ред. Г. Скрипник ; наук. ред. Т. Кара-Васильєва. - К., 2007. - Т. 2 : Мистецтво XVII-XVIII ст. - 334 с. : іл.
8. Історія декоративного мистецтва України : У 5 т. / НАН України, ІМФЕ ім. М.Т.Рильського ; наук. ред. Т. Кара-Васильєва. – К., 2009. – Т. 3. – 516 с.
  9. Історія декоративного мистецтва України: у 5 т. / ІМФЕ ім. М.Т.Рильського НАН України ; голов. ред. Г. Скрипник ; наук. ред. Т. Кара-Васильєва. – К., 2011. – Т. 4: Народне мистецтво та художні промисли ХХ ст. – 512 с. : іл.
  10. Історія декоративного мистецтва України: У 5 т. Т. 5 / [голов. ред. Г. Скрипник] НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. - Київ, 2016. - 546 с. + 266 іл.
  11. Історія українського мистецтва (у 5 т.) / Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського НАН України/. – К., 2010. – Т. 2. – 1296 с.
  12. Історія українського мистецтва : у 5 т. / ІМФЕ ім. М.Т. Рильського НАН України; голов. ред. Г. Скрипник ; ред. т.: Д. Степовик. – К., 2011. – Т. 3 : Мистецтво другої половини XVI–XVIII століття. – 1088 с.
  13. Історія українського мистецтва : У 5 т. / НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського ; голов. ред. Г. Скрипник ; ред. тому Р. Михайлова, Р. Забашта. – К., 2008. – Т. 1 : Мистецтво первісної доби та стародавнього світу. – 710 с.
  14. Історія українського мистецтва : у 5 т. / НАН України, ІМФЕ ім. М.Т.Рильського ; голов. ред. Г. Скрипник ; наук. ред. Т. Кара-Васильєва. – К., 2007. – Т. 5 : Мистецтво ХХ століття. – 1048 с.
  15. Кара-Васильєва Т. Історія української вишивки / Т. Кара-Васильєва. - К. : Мистецтво, 2008. - 464 с.: іл.
  16. Краснова, Н. Гончарне мистецтво у формуванні світовідображення підлітків: [методика проведення майстер-класів з гончарного мистецтва для учнів середньої школи на прикладі гончарства Луганського регіону] // Мистецтво та освіта. - 2013. - № 2. - С. 55-59.
  17. Курова, В. Декоративний живопис на склі: [в загальноосвітній школі] // Шкільний світ. - 2014. - Верес. (№ 18). - С. 1-7(Вкл.).
  18. Масол, Л. Впровадження компетентнісного підходу до змісту загальної мистецької освіти: аналіз державних стандартів // Мистецтво та освіта. - 2014. - № 4. - С. 2-8.
  19. Масол, Л. М. Методика навчання мистецтва в основній школі: методичний посібник для вчителів. - К.: Шкільний світ, 2012. - 127 с.
  20. Матвієнко, О. Склярєнко О. Теоретико-методологічні основи етнокультурного виховання молодших школярів засобами художнього конструювання ляльки // Мистецтво та освіта. - 2011. - № 1. - С. 6-10.
  21. Осадчук, Л. Впровадження мистецтва оригамі в освіту: можливості та перспективи // Мистецтво та освіта. - 2012. - № 1. - С. 59-61.
  22. Плазовська, Л. В. Декоративне мистецтво в практиці вчителя образотворчих дисциплін : навчальний посібник. – К. : Кондор – Видавництво, 2013. – 258 с.
  23. Предмет за вибором. Квілінг: додаток (тестові завдання) / Чутівська дитяча музична школа. - Полтава, 2012. - 28 с.
  24. Предмет за вибором. Квілінг: програма для художньої школи, художнього відділення початкового спеціалізованого мистецького навчального закладу (школи естетичного виховання) / Чутівська дитяча музична школа; уклад. І. С. Мотилевич. - Полтава: Промелектроніка, 2012. - 42 с.
  25. Склярєнко, О. Традиційна народна лялька: [конструювання народної ляльки на уроках з декоративно-ужиткового мистецтва як мистецький проект] // Мистецтво та освіта. - 2013. - № 3. - С. 38-41.
  26. Фархуллін, Р. Чеканка на уроках изобразительного искусства // Искусство в школе. - 2012. - № 1. - С. 30-33.